

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1951. augusztus 25. szombat, A R A 4 L E J VIII. ÉVFOLYAM, 199. SZÁM.

Sztálin elvtárs távirata hazánk felszabadulásának 7. évfordulója alkalmából

DR. PETRU GROZANAK, A ROMÁN NÉPKÖZTARSASÁG MINISZTERELNÖKÉNEK, BUKAREST.

Románia felszabadulásának évfordulója alkalmából kérem Önt Elnök elvtárs és a Román Népköztársaság kormányát, hogy fogadják a Szovjetunió kormánya és magam jókívánásait, újabb sikereket kívánok a baráti román népnek.

J. SZTALIN.

Hatalmas ünnepek a fővárosban felszabadulásunk 7. évfordulóján

A Szovjet Hadsereg iránti hála, Sztálin elvtárs iránti határtalan szeretet jegyében ünnepezték meg országunk dolgozói a fasiszta járom alóli felszabadulást. Az évforduló előestjén a „J. V. Sztálin“ pihenő- és kulturpark kiállítási termében a Román Munkáspárt Bukarest városi Bizottsága és a főváros néptanácsa ünnepi gyűlést rendezett. Az ünnepségen a fővárosi dolgozók küldöttségei részt vettek, akik határtalan lelkesedéssel fejezték ki hálájukat a dicsőséges Szovjet Hadsereg iránt.

Az ünnepségen megjelentek a Román Munkáspárt Központi Vezetősége és a kormány tagjai; résztvettek a Szovjetunió, valamint a népi demokratikus, baráti államok megbízottjai. A Szovjetunió küldöttségét K. E. Vorosilov marsall, a minisztertanács alelnöke vezette. Tagjai voltak: A. E. Bogomolov, a Szovjetunió helyettes külügyminisztere és Sz. I. Kavtaradze, a Szovjetunió bukaresti nagykövete. A Kínai Népköztársaság küldöttségét Van Ju-Pin, a Kínai Népköztársaság bukaresti nagykövete vezette; az Albán Népköztársaság küldöttségét dr. Medar Shtylla egészségügyi miniszter; a Bolgár Népköztársaság küldöttségét Ivan Mihajlov vezérrezredes, a Bolgár minisztertanács elnökhelyettese; a Csehszlovák küldöttségét Ludvik Svoboda tábornok, miniszterelnökhelyettes, a Csehszlovák Kommunista Párt Központi Bizottságának tagja; a Német Demokratikus Köztársaság küldöttségét Hermann Matern, a Nemzetgyűlés alelnöke, a Német Szocialista Egységpárt politikai irodájának tagja; a Mongol Népköztársaság küldöttségét Cedenbal, a Mongol Népköztársaság minisztertanácsának helyettes elnöke, a Mongol Forradalmi Néppárt Központi Vezetőségének főtitkára; a Lengyel küldöttségét Kazimierz

Mijal miniszter, az Egységes Lengyel Munkáspárt Központi Vezetőségének tagja; a Magyar Népköztársaság küldöttségét Vas Zoltán, a Magyar Dolgozók Pártja Politikai Irodájának tagja, az Állami Tervbizottság elnöke vezette.

Résztvettek az ünnepségen a diplomáciai testület tagjai is.

A RNK himnuszának elhangzása után a feldiszipított emelvény helyét foglalták az aktív elnökség tagjai: C. I. Parhon professzor, Groza Péter dr., Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs, K. E. Vorosilov elvtárs, A. E. Bogomolov elvtárs, Sz. I. Kavtaradze elvtárs, Ana Pauker, Vasile Luca, Teohari Georgescu, Lotar Radacéanu, I. Chisneveschi, Mogyorós Sándor, M. B. Mitin akadémikus, K. S. Kolganov tábornok, Chivu Stoica, Emil Bodnaras vezérrezredes, Gheorghe Apostol, Miron Constantinescu, Leontin Salajanu vezérőrnagy, Gheorghe Stoica, N. Ceausescu vezérőrnagy, Constanta Craciun, Gheorghe Florescu elvtársak, valamint a népi demokratikus országok küldöttségeinek vezetői, továbbá Nicolae Iutes elvtárs, az „Augusztus 23“ üzem munkása és Florica Totolanu, a „Gyapotipar“ üzem él munkása.

Hatalmas lelkesedés közepette választották meg a díszelnökséget, élén az emberiség nagy tanítómesterével, Sztálin elvtárral. A díszelnökség tagjai: V. M. Molotov, G. M. Malenkov, L. P. Berja, K. E. Vorosilov, M. A. Bulganyin, L. M. Kaganovics, A. I. Mikoja, A. A. Andrejev, N. S. Hruscsev, N. M. Svernyik, A. N. Koszigin, Mao Ce-Dun, Kim Ir-Szen, Csoibalszan, Ho Si-Min, Wilhelm Pieck, Boleszláv Bjerut, Clement Gottwald, Rákosi Máttyás, Valko Cservenkov, Enver Hodza, Palmiro Togliatti és Maurice Thorez elvtársak.

Ezután Vasile Luca elvtárs, a minisztertanács helyettes el-

nöke, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének tagja szólalt fel, majd K. E. Vorosilov elvtárs üdvözölte a szovjet kormányt, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártját, a szovjet népet, a Szovjet Hadsereg és a nagy Sztálin nevében országunk dolgozó népét felszabadulása 7. évfordulója alkalmával.

(Luca Vasile elvtárs és K. E. Vorosilov elvtárs beszédét legközelebbi számunkban közöljük.)

AUGUSZTUS 23. ÉVFORDULÓJÁN A FŐVÁROSI DOLGOZÓK SZÁZEZREI Tüntettek a béke mellett

Augusztus 23-án ünnepi díszölt a főváros. A dolgozók százazrei vonultak fel a tüntetők a béke mellett. A felvonulást a hadsereg alakulatai kezdték meg, majd a fegyveres munkások következtek, azok a dolgozók, akik fegyverrel kezükben vettek részt az ország felszabadításában. Utánuk a pionirok következtek, boldog életünk reménységai. Az üzemi dolgozók felvonulása az „Augusztus 23“ üzem munkásainak díszszemléjével vette kezdetét. Ezután a „Vörös Grivica“ munkásai jöttek, majd a „Republica“ „Laminorul“, „Dinamo“, „Gheorghe Gheorghiu-Dej“, „Steaua Rosie“ üzemek dolgozói következtek. Az „Electroaparataj“ munkásai után az „Electrocablul“ nehézipari üzemek dolgozói jöttek, majd a könnyűipari üzemek dolgozóinak felvonulását a szövőgyárak munkásai kezdték meg, akiket a bőripari és az élelmiszeripari munkások követtek.

Végeláthatatlan sorokban vonultak fel a főváros környéki kollektív gazdaságok dolgozói is, majd a sportolók színpompás felvonulása zárta be a béke megvédése mellett tüntető fővárosi dolgozók hatalmas seregszemléjét.

A továbbiakban Dejeu elvtárs rámutatott arra, hogy dolgozó népünk a Román Munkáspárt vezetésével jelentős eredményeket ért el gazdasági téren. Így az iparban az 1951. év első felében a tervet 107,8 százalékkal teljesítették. A népi demokratikus rendszer fennállásának első három évében jelentősen fejlesztettük a nehézipart, megteremtettük a gépipart, amely alapja a szocialista iparosításnak és biztosította országunk függetlenségének. Míg a kapitalista országokban a Szovjetunió és a népi demokratikus országok elleni büntös háborúra készülődés következtében leállították minden építkezést, addig országunkban a béke és a szocializmus

Az augusztus 23-i fővárosi díszgyűlés üdvözlő távirata Sztálin elvtárshoz

JOSZIF VISSZARIONOVICS SZTALIN

MOSZKVA — KREML

A Román Népköztársaság fővárosa dolgozóinak nagygyűlése, amelyet Romániának a dicsőséges Szovjet Hadsereg általi felszabadítása hetedik évfordulója alkalmából tartottak, forró hálával, szeretettel és odaadással üdvözli Önt, népünk felszabadítóját és legjobb barátját.

A nemzeti felszabadulás napja, amelyet Romániának a Szovjet Hadsereg hozott meg, döntő fordulatot jelentett hazánk történelmében. Ez tette lehetővé a fasiszta diktatura megdöntését, a Kommunista Párt vezette népi erők által, országunk kiszakítását az imperializmus láncából; a népi demokratikus rendszer megteremtését és a szocializmus építésének megkezdését. Népünk soha el nem múló hálát táplál a Szocializmus Hazájának katonái iránt, akik vérüket ontották népünk és az egész emberiség szabadságáért és boldogságáért.

Népünk határtalan hálát táplál a nagy Szovjetunió iránt és Ön iránt, szeretett Joszif Visszarionovics, azért a felmerhetetlen támogatásért, amit a szocializmus építésének nagyszerű művében Népköztársaságunknak nyújt. Hazánk városainak és falvainak dolgozói, akik lendülettel és odaadással dolgoznak első öt-éves tervünk időelőtti teljesítéséért, minden lépésüknél érzik ezt a testvéri segítséget — a nemes lenini-sztálini politikának, a népek közötti barátság politikájának ragyogó kifejezőjét.

Augusztus 23-án népünk újból kinyilvánítja azt az elhatározását, hogy teljes erejével hozzájárul az amerikai-angol imperialisták gyilkos tervei megsemmisítéséhez, akik újabb háború szörnyűségét próbálják az emberiségre zúdítani. Népünk kifejezi azt az akaratát és szilárd elhatározását, hogy a Szovjetunió vezette nagy békefront keretében védelmezze a békét.

Éljen örökre a román és a szovjet nép közötti barátság!
Éljen a dicsőséges Szovjetunió, az egész világ békeharca frontjának bástyája!

Dicsőség népünk leghűbesebb barátjának és atyjának, a béke és szocializmus zászlóvivőjének — a nagy Sztálinnak!

Kolozsvár dolgozóinak távirata Sztálin elvtárshoz

JOSZIF VISSZARIONOVICS SZTALIN ELVTÁRSNAK, MOSZKVA — KREML

Hazánknak a dicsőséges Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása 7. évfordulója alkalmából egész népünkkel együtt Kolozsvár-tartomány dolgozói is forró szeretetteljes és háláteljes üdvözlőket küldik Önnek drága Sztálin elvtárs, a világ dolgozó lánegszü tanítómesterének és népünk felszabadítójának.

Azzal, hogy a Szovjet Hadsereg az Ön vezetésével felszabadította országunkat, lehetővé vált, hogy hazánk történelme során első ízben elnyerje nemzeti függetlenségét és a szocializmus napfényes útjára lépjen. Eppen ezért Sztálin elvtárs, a dolgozók Önben a boldogságuk felé vezető út megnyitóját üdvözljük országunkban.

Tartományunk dolgozói a Román Munkáspárt vezetésével annak tudatában, ünneplik meg Romániának a Szovjet Hadsereg által történt felszabadítását 7. évfordulóját, hogy népi demokratikus rendszerünk vívmányait a Szovjetunió s az Ön segítségével lehetővé, Sztálin elvtárs. El vagyunk szánva, hogy minden erőnket latba vetjük a szocializmus felépítésének és a béke megvédésének hatalmas munkájában, hozzájárulva ezzel a hatalmas békefront megerősítéséhez, amelynek élén az Ön által vezetett dicsőséges szovjet nép halad.

Éljen a román-szovjet barátság!
Éljen a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártja!
Éljen Sztálin elvtárs, a dolgozó emberiség lángelméje, a béke védelmezője, a Román Népköztársaság dolgozó népének szeretett barátja!

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének Bukarest

Augusztus 23-án hazánknak a Sztálin elvtárs vezetése alatt álló Szovjet Hadsereg által történt felszabadítása 7. évfordulója alkalmából Kolozsvár-tartomány dolgozóinak forró hálájukat fejezik ki a Román Munkáspárt Központi Vezetőségé, annak szeretett vezetője, Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs iránt.

A dolgozók szeretete és mélységes ragaszkodása Pártunk iránt annak tulajdonítható, hogy Pártunk a felszabadulás óta eltelt 7 esztendő alatt szüntelenül harcolt és harcol, akárcsak a multban, a szocializmus nagyszerű ügyéért dolgozó népünk boldogabb életéért és az eljövendő jövő felé vezető.

Szeretett Pártunk vezetésével, tartományunk dolgozói jelentős sikereket értek el a tervteljesítésben az Augusztus 23. tiszteletére folyó versenyekben. Így a kolozsvári vasúti főműhelyek, az Unirea, Menajul-üzemek, a dési cement-

nagyszerű építkezési folynak — mondotta Dejeu elvtárs. — Ilyenek például a Duna-Fekete-tengeri csatorna, a bikázi V. I. Lenin vízierőmű, a Scântoia-Ház, stb.

Dejeu Dumitru elvtárs beszédében rámutatott arra, hogy hazánkban egyik legfontosabb kérdés az emberről való gondoskodás, hangsúlyozta, hogy csak ebben az évben 267 ezer dolgozó és azok gyermekei töltik szabadságukat fűrdő- és üdülőhelyeken. Több ezer bölcsőde, napközi otthon, szülőotthon és kantin létesült. Öt éves tervünk során 2 millió 800 ezer négyzetméter területen építünk munkáslakást.

Tartományunk dolgozói — folytatta Dejeu elvtárs — nap mint nap újabb megvalósításokkal köszöntötték Augusztus 23-át, hazánk felszabadulásának évfordulóját. Így Clujea Ioan, Gasparik Antal bányászok csoportjai az egereji bányában sikerrel alkalmazták a szovjet sztahanovisták munkamódszerét és már 1952-re dolgoznak.

(Folytatása a 4-ik oldalon)

Augusztus 23-án, hazánk felszabadulásának évfordulóján, Kolozsváron 80.000 dolgozó tüntetett a béke mellett

KOLOZSVAR. — A lakosság ünnepi díszbe öltöztette a várost. Az épületeken, villanyoszlopokon vörös és nemzetiszínű zászlókat lengtet a szél. A falakon s a kirakatokban jelszavas feliratokat, képeket helyeztek el. Az üzemekben a termelési grafikonok görbéi magasra emelkedtek, bizonyítják, hogy a dolgozók munkavállalásuk teljesítésével, hűszárnyalásával köszöntik Augusztus 23-át.

A dolgozók végeláthatatlan sorokban vonulnak a Mihaj Viteazul-ter felé. Kezükben vörös zászlókat, jelszavas táblákat, képeket hoznak, Munkás indulókat, béke dalokat énekelnek.

ÜNNEPI NAGYGYŰLÉS A MIHAI VITEAZUL-TEREN

Hazánk felszabadulásának 7. évfordulója alkalmából Kolozsvár dolgozói a Mihaj Viteazul-teren ünnepi nagygyűlést tartott.

A nagygyűlést Dece Vasile elvtárs, a városi néptanács elnöke nyitotta meg, majd átadta a szót Dejeu Dumitru elvtársnak, a Román Munkáspárt

Kolozsvár-tartományi bizottsága első titkárnak. — Elvtársak! Ma ünnepezzük 7. évfordulóját annak, hogy a győzedelmes Szovjet Hadsereg országunkat felszabadította a fasiszta iga alól — kezdte beszédét Dejeu elvtárs. Ez a nap, népünk legnagyobb nemzetközi ünnepevé vált.

A munkás- és parasztlevelezők a Párt és a kormány támaszai a békéért és a szocializmusért vívott harcban

Josif Chisinevschi elvtárs előadása a munkás- és parasztlevelezők első országos kongresszusán

Eltársak!

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége forró kommunista üdvözlését tolmácsolom a Román Népköztársaság első munkás- és parasztlevelezői kongresszusának.

A munkás és paraszt, értelmiségi, tudós és művészelevelezők hazánk büszkeségei. A munkás- és parasztlevelezők — ahogyan Sztálin elvtárs nevezte őket —, a proletár közvélemény képviselői és parancsnokai. Haladózselemű emberek, akik a fő államtervezők szempontjából itélik meg a dolgokat. Lelkes hazafiak, akik önszántukból vették kezükbe a tollat, hogy az elhaló régi ellen, a születő új győzelméért harcoljanak, építőmunkánk fáradságtalan harcosai ők. A munkás- és parasztlevelezők — tanítja Sztálin elvtárs — „mindenekelőtt olyan emberek, akik napfényre hozzák közéletünk fogyatékososságait, a fogyatékosok kiküszöbölésének harcosai, proletárközvélemény parancsnokai kell legyenek, akik arra törekednek, hogy ennek a döntő jelentőségű tényezőnek kiemelésétől erőt a Párt és a szovjet hatalom megsegítésére irányítsák a szocialista építés olyannyira nehéz művében. Ez zseniális jellemzés különösen időszerű a mi országunk számára.

A kongresszust megelőző tartományi tanácskozások alkalmával nyújtottak a tömegbírálat, a Párt és államszervek önbírálati kibontakozásának, a hazánk dolgozói által élvezett szabadság és politikai jogok erőteljes bemutatásának, hangsúlyozva dolgozó népünknek, a dicsőséges szovjet hadsereg által történt felszabadulása nyomán, politikai és gazdasági téren elért történelmi jelentőségű sikereit, munkás- és parasztlevelezőink fenntartás nélkül megbírálták mindazokat, akik fékeztek Népköztársaságunk előrehaladását. Hasonlóképpen megbírálták Pártunk és államapparátusunk hibáit és hiányosságait. Határozottan leleplezték a dolgozó nép ellenségeinek mesterkedéseit is.

Mindez élő tanubizonysága szólásszabadságnak és a sajtószabadságnak, amely megszilárdult országunkban és amely éppen azon az alapon virágzik fel, hogy a román nép és az együttélő nemzetiségek felszabadultak az imperializmus igája alól, megszabadultak a gazdasági válságoktól, a munkanélküliségtől, az anarchiától a termelésben. Ezen az alapvető szabadságon alapulnak az összes többi szabadságjogok.

Igazi sajtószabadság és szólásszabadság csak akkor létezik, ha a nyomdák, a papír, a gyűlékezési helyek a dolgozó nép kezében vannak. A népi demokratikus rendszerben — amelynek keretében hazánk biztosan halad és fejlődik a Szovjetunió nyomán — mindezek a javak a dolgozó nép tulajdonai.

Ilyen feltételek között, hazánk sajtója erőteljes fejlődésnek indult. Míg a burzsoá-földesuri rendszer sajtójának legmagasabb példányszáma alig érte el a 700.000-et, addig ma több mint 300 újság és időszaki folyóirat jelenik meg hazánkban, több mint 5.300.000 példányszámban. A népi demokratikus rendszer nagy figyelmet fordít az együttélő nemzetiségek sajtójára is. Csak magyar nyelven 33 kiadvány jelenik meg 530.000 példányban.

A központi és tartományi lepkon kívül üzemi lapok, falujások és utcai újságok is működnek. Ezeknek szerkesztő és levelezőikara körülbelül 700.000 fős számlál. Minden dolgozó, munkás, paraszt, mérnök, tudós, művész, orvos, tanító, stb., lehetőségével bír, hogy megmondja véleményét bármilyen napi problémával kapcsolatban és a sajtóban tárgyalt meg az őt foglalkoztató kérdéseket. Eppen ez alkotja a sajtó jellegét, a széles néptömegek sajtóját, amely a nép törekvéseit fejezi ki.

Egészen más a helyzet az Amerikai Egyesült Államokban, ahol az összes újságok és folyóiratok — a Daily Worker kommunista lap és néhány haladózselemű kiadvány kivételével — a trösztök

tulajdonai és ezek önző népi-ellenes érdekeit fejezik ki.

Ma, amikor az új világháborúra uszító amerikai és angol imperialisták, a demokrácia tartalmát illetően félre akarják vezetni a dolgozókat, hogy újra visszaállítsák a fasizmust, — kongresszusunk beszédes példája a valódi demokráciának. Annak a demokráciának, mely megszilárdult hazánkban és az összes népi demokratikus országokban, a legmagasabb és mindvégig következetes demokrácia, a szocialista szovjet demokrácia példájára.

A bíráló és önbírálat széleskörű kibontakozása, a bírálathoz való bátorság s ugyanakkor a bizalom saját államhatalmukban, amelyet a tömegek közül való emberek állami életünkben még fennálló elégtelenségekkel és hiányokkal kapcsolatban tanúsítanak — mindez elképzelhetetlen a kapitalista világban. Próbálja csak megbírálni a kapitalista kizsákmányolást egy amerikai, vagy egy jugoszláv. Azonnal lecsapnak rá Hoover vagy Rankovics ügynökei és üldözöbe veszik, megkínözzák, vagy börtönbe vetik.

Eltársak!

A Párt Központi Vezetőségének lapja, a „Scanteia” megjelenése huszadik évfordulója megünneplésével egyidőben tartjuk meg kongresszusunkat.

A „Scanteia” olyan feltételek között jelent meg, amikor a Párt az 1929—33-as gazdasági válság időszakában a nagy munkásharcokra készült és olyan központi szervre volt szüksége, amelyen keresztül szervezze és vezesse ezeket a harcokat. A „Scanteia” kezdetől fogva a proletár pártszellem álláspontjára helyezkedett és odaadón harcolt a munkásosztály s a nép ügyéért, a kommunizmus eszméinek diadaláért. A nép által szeretett és a nép ellenségei, a földesurak és földesurak által gyűlölt „Scanteia” hűségese segítsége volt a Kommunista Romániai Pártjának. Nem volt a Pártnak olyan intézkedése, amelynél a „Scanteia” ne vett volna aktív részt a Párt harcában.

A „Scanteia”-t épp azért üldözték vadul a sziguranca kopói és minden tőlük felheltő megtehték, hogy megakadályozzák megjelenését. Tucatjával tartóztatták le a „Scanteia” szerkesztőit, nyomdászait, levelezőit és terjesztőit, megkínözték és többi nehézbörtönre itélték őket. De ők szabadságukat, sőt életüket kockáztatva, becsülettel teljesítették nemes feladatukat. A véres terror ellenére, az illegális „Scanteia” mind harcokban jelentkezett, mind kiemeltebbül a földesurakkal és földesurakkal szemben, az idegen imperialistákkal és jobboldali szocialdemokratá ügynökségükkel szemben.

Amikor a lenini Iszakra nevével adta lapjának, a Párt Központi Vezetősége azt a feladatot bízta a „Scanteia”-ra, hogy a bolsevik sajtó dicsőséges utján haladjon. A „Scanteia” 20 éven át becsülettel küzdött megtisztelő feladata teljesítéséért, hogy megközelítse a kommunista újság példaképét, Lenin és Sztálin dicsőséges Právdáját, szigorúan alkalmazva ennek alapelvét, a tántoríthatatlan pártszellemet és tömegjellegét.

Lenin ama híres tétele, hogy az újság nemcsak kollektív propagandista és agitátor, hanem kollektív szervező is, alapja volt a „Scanteia” tevékenységének nemcsak a polgári-földesuri rendszer alatt, hanem azon új feltételek között is, amelyekkel hazánkban a hős szovjet hadsereg általi felszabadítása teremtetett meg.

A politikai hatalom munkásosztály általi megragadásának feltételei közé, a szocializmus építésének feltételei közé hatalmasan megnő a pártszerve szerepe. Lenin mondta, hogy „olyan orgánumból, amely szenczállókat tárl fel, a politikai újdonságok kiterjedésének egyszerű gépezetéből, a burzsoá hazugság elleni harc szerszövegéből, sajtónkat át kell alakítani — és át fogjuk alakítani a tömeg gazdasági újjáélesztésének eszközkévvé, amely tájékoztatja a tömeget arról a mód-

ról, hogyan kell újszerűen megszervezni a munkát.”

A Központi Vezetőséget ez a lángeszű lenini tanítás vezérelte a mi pártszajtonk megteremtésében. A „Scanteia” s az egész pártszajti fókuszta szervező szerepét a tömegek harcában a szocializmus építéséért, küzdött a szocialista verseny kifejlesztéséért és érdemeket szerzett azaz, hogy állandóan foglalkozott a szovjet tapasztalatok hasznosításával a szocializmus építése különböző területein, s különösen a sztahanovista munkamódszerek alkalmazásáért.

A „Scanteia” fontos sikereket ért el annak a Központi Vezetőség által rábízott feladatnak valoraváltásában, hogy tevékenységének központjába a tömegeknek az aktív bekeharra való mozgósítását állítsa és a dolgozókat nevelje a proletármunkaköziesség, a szocialista hazafiság szellemében, az amerikai és angol imperialistákkal és titóista ügynökekkel szembeni ádáz gyűlölet szellemében.

A „Scanteia” fejlécén ez áll: „Világ proletárjai, egyesüljétek!” A „Scanteia” híven szolgálta Marxnak és Engelsnek ezt a jelszavát. Fejlesztette a népben a proletármunkaköziességet, a forró szeretetet a nagy Szovjetunió és az emberiség nagy lángeszű, felszabadító, Sztálin elvtárs iránt, aki bölcs tanácsokkal, igazi atyai gondoskodással irányítja lépéseinket a szocializmus felé.

A lap ébrentartotta és fejlesztette a tömegekben a testvéri szeretetet a nagy Kínai Népköztársaság iránt, a többi népi demokratikus országok iránt és a Német Demokratikus Köztársaság iránt, valamint a testvéri szolidaritást a kapitalista országok proletármunkásainak forradalmi harcára — a gyarmati népeknek a nemzeti felszabadulásért vívott harcára és minden idők leghatalmasabb tömegmozgalmára, a béke híveinek mozgalma iránt.

A „Scanteia” azzal, hogy bevitte a tömegekbe a nemzetközi összetartás szellemét mindazokkal, akik a békéért és szocializmusért harcolnak egyuttal bemutatva és leleplezte az amerikai és angol imperialisták vadállati arculatát, azokat, akik új világmérszálásra készülnek, akik országok tucatjait igazságtól és fosztják ki, akik vadállatok módjára vetették magukat Koreára és pártatlan kegyetlenkedéseket és szörnyűségeket vittek véghez annak hősi népével szemben.

A „Scanteia” Lenintől és Sztálintól, a bolsevik sajtótól tanulta meg tiszteletben tartani az igazságot. Hogy milyen nagy az az erő, amellyel ez a bolsevik élv rendelkezik, bizonyította a „Právdá” nemrégiben adott válasza Morrison nyilatkozatára. Megsemmisítő polémikus erővel, mely a Lenin és Sztálin nagy iskolájában megedződt újsgírók sajátosságára, — zuzta össze a „Právdá” Morrison összes ugnyevett érveit, feltörvonta a függőnyt a laburisták csalárdsgáról és megmutatta a világ népeinek az igazságot az amerikai-angol imperialisták új háborúra uszító politikájáról. A „Právdá” válasza olyan villám és megsemmisítő volt, hogy még egyes angol újságok sem állhattak meg, hogy meg ne róják Morrison szerencsétlen kezdeményezéséért.

A „Scanteia” erejének egyik fő forrását a tömegekkel való kapcsolat képezi. Az 1950. év során a dolgozóktól kapott sokezer levél azt mutatja, hogy a munkások, a dolgozó parasztek és értelmiségiek bizalommal fordulnak az újsághoz, mint a tulajdonuk, hogy az újságban érdeklődjenek a tántoríthatatlan védelmezőjére találnak.

A kommunista sajtó tömegjellege képezi az alapvető és elvi különbséget a polgári sajtóval szemben. A polgári sajtónak az a hivatása, hogy előnyös megvilágításban mutassa meg a kapitalizmust és elrendeződését, hogy a kizsákmányoló osztályokat szolgálja és nem a népet. Ennek következtében a polgári sajtó nem mondhatja meg az igazságot hazugsággá, a tömegek becsapásának és elkábításának eszköze. Az imperia lista sajtó ma a legzsemmerlenebb és legkegyetlenebb imperialista reakciót szolgálja. A hazugságok, a rágalom, a kitalálások a korrupt és bűnös polgári sajtó legkedveltebb módszereivé váltak. Minden akropulustól mentes, mikor az eszközök megválasztásáról van szó az amerikai-angol monopólisták és háborus uszítók akaratának vérehajlására. A „Readers Digest” folyóiratban „A há-

boru, melyet elvesztünk” cím alatt megjelent cikk bizonyítja az erkölcsi züllöttségnek, korrupciónak és megvásárolhatóságnak azt a fokát, ahova az amerikai polgári sajtó súlylyodt. Ebben a cikkben, a folyóirat nyíltan, a közvélemény személtárára, egyezkedik az amerikai monopólistákkal és meghatározza azt az árat, melyet az őket szolgáló sajtónak kell, hogy fizessenek: 5 milliárd dollárt.

A bevezető után, amelyben felhívja az amerikai milliárdosok figyelmét, hogy a kommunista leleplezése eredményeként teljes vereséget szenvedett az „amerikai életforma” népszerűsítésére irányuló kísérlet, — a folyóirat azt írja, szó sem lehet arról, hogy ötmilliárdnál kisebb összeg fejében a sajtó képes legyen az „amerikai életforma” támogatására. A sajtónak ezek a gengszterei minden szegényérzetükből kivették.

Az amerikai sajtó egyik visszatartó kiadása, — a fasiszta-titóista sajtó. A jugoszláv sajtó fasiszta toliberenci, akik közül sokan a királyi diktatúra vagy a hitlerista megszállás trubadurjaiként kezdték meg pályafutásukat. Göbbels kommunista-ellenes propaganda fegyvertárából mindent atvettek, ami a leggaljasabb és a legpiszkosabb volt és versenyeznek a Szovjetunió és a népi demokratikus országok, valamint a világ kommunista pártjai elleni hazugság és rágalom kotyvasztásában.

A titóista toliberenciak valóságos akrobata-mutatványokat végeznek, hogy felmagasztalják amerikai gazdáikat és hogy „szép életnek” mutassák be az Egyesült Államokbeli életet, melyet a vadállati kapitalista kizsákmányolás urál, amelyben növekvő munkanélküliség és szegénység, gengszterizmus, rendőri terror és lincselés dühöng. Valóságos dzhoshimuszokat zengnek a gyarmati rabságról és rágalomazzák a népeknek az amerikai-angol imperializmus igája elleni nagyszerű felszabadító harcát. A Korea elleni amerikai agresszió és a koreai nép ellen elkövetett hallatlan kegyetlenkedések a legnagyobb zavarba hozták a titóista börtönlakókat.

A Tito-fasiszta sajtó a legkülönbözőbb formákban népszerűsíti az amerikai tábornokokat és politikusokat. Így például az egyik lap ugyanazon az oldalon közölte Robert Carney amerikai tengeragnak, „a dél-európai Atlanti haderők főparancsnokának” és William Fetehelelnek a fényképét. Ami a „Vjesztnyk” és a „Nyin” című lapokat illeti, ezek az újságok mindennap népszerűsítik egy, vagy két nyugati politikusot, olyankor, mint például Schumacher, Adenauer, Queuille, de Gasperi, Trygve Lie, Storza gróf, Bradley tábornok, John Mac Cloy és a népek szabadságának és békéjének más ellenségei. Természetesen, a jugoszláv olvasók undorral utasítják vissza a titóista sajtónak az amerikai gazdáik, ezek zsoldosai iránti szolgálatteljeségét.

Mint ég és föld között, olyan a különbség a proletár és a burzsoá sajtó között. A kommunista proletársajtó büszkesége, hogy példaképe a bolsevik sajtó, — az az utjúpitu, magasszintű sajtó, amelyhez fogható nem ismer a történelem. — hogy megtanulja a Lenin és Sztálin alapította sajtó stílusát és munkamódszerét.

A népi demokratikus országok sajtója és a kapitalista országok kommunista sajtója nap mint nap fejlődik azáltal, hogy elsajátítja a bolsevik sajtó és elsősorban a „Právdá” dicsőséges tapasztalatait.

A Tájékoztató Irodának „Tartós békéért, népi demokráciáért” című lapjában megjelent „A kommunista sajtó jelenlegi feladata” című jölimert cikke ezen a téren értékes elemel és gyakorlati iránymutatóként szolgált a nemzetközi demokratikus és kommunista sajtó számára.

nak az ideológiai színvonal, a kulturális felkészültség és a specializálódás tekintetében fennálló visszamaradottsága felszámolására és egyben fejlessze az egész szerkesztőség politikai és ideológiai felkészültségének színvonalát.

A „Scanteia” következőlegesen el kell sajátítsa nagy tanítómestereinknek, Leninnek és Sztálinnak a pártszajti szerepéről szóló tanításait és a bolsevik sajtó dicsőséges tapasztalatát, éjén a „Právdá”-val, hogy így még meggyőzőbb erejűvé váljon az antiimperialista és titóellenes harcban. A „Scanteia” meg kell szilárdítsa jellegét, amelyet mint pártlap, mint a pártélet irányítója és a pártépítés problémáiban a tapasztalatcsere megszervezője tölt be. Rendszerebben kell foglalkoznia az ipar és a mezőgazdaság kérdéseivel, széleskörűbben kell terjesztenie Marx, Engels, Lenin és Sztálin halhatatlan eszméit, nagyobb figyelmet kell fordítania az ideológiai kérdésekre és szigorú ellenőrzést kell bevezetnie a jeközött adatoknál és tények fölött, hogy elkerülje a még megjelenő bosszantó hibákat. Így fogja a „Scanteia” becsülettel teljesíteni hivatását, mint Pártunk éles fegyvere, a békéért és a szocializmusért vívott harcban.

Eltársak!

A nagy Bolsevik Párt történelmi jelentőségű tapasztalata arra tanít, hogy a Párt — a munkásosztály élcsapata — nem képes a dolgozók millióit vezetni a tömegekkel való kiterjedt kapcsolatok nélkül, valamint a kapcsolatok szintelen fejlesztése és állandó erősítése nélkül, na nem tudja meghaladni a tömegek hangját és nem érti meg a tömegek égető szükségleteit, ha csak tanítja a tömegeket és nem tanul is tőlük. Sztálin elvtárs arra tanít, „a Párt elpusztul, ha elzárkózik a maga szűk csigahéjába, ha elszakad a tömegektől, ha bürokratikus réteg rakódik rá”.

A kommunista és munkáspártok erősek, mert kapcsolatot tartanak a tömegekkel, a néppel és amíg ez a kapcsolat fennáll, addig minden biztosítékunk megvan, hogy legyőzhetetlenek maradjanak.

A kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet időszakában Pártunk nem tudná teljesíteni történelmi feladatát, ha nem kötnék olyan erős transzmissziós szjak a szocializmus építőinek millióihoz, mint a szakszervezetek, a szövetkezetek, a néptanácsok, az IMSZ és más tömegszervezetek.

Sztálin elvtárs, a Szovjetunió Kommunista (bolsevik) Pártjának XII. kongresszusán, a Pártot a tömegekkel összekötő transzmissziós szjakról szólva, ezt mondta: „A sajtó a legerősebb fegyver, amelynek segítségével a Párt minden nap, minden órában beszél a munkásosztályal, a saját nyelvén, azon a nyelven, amelyre a Pártnak szüksége van. A Párt és az osztály közötti szellemi kapcsolat létesítésének más ilyen eszköze, más ilyen rugalmas apparátusa nincs még egy a világban.”

Ime, miért szentel különös fontosságot a Párt Központi Vezetősége a sajtó kérdéseinek és ezért követelt meg a tartományi pártbizottságoktól, hogy a maguk részéről rendszeresen vezessék és irányítsák sajtószerveiket. Azonban meg kell mondanunk, hogy még vannak olyan tartományi bizottsági titkárok, akik becsüdtik a pártszajtot, mint azt a Hunyad, Nagybánya- és Botosani tartományi bizottságok titkárainak esete is bizonyítja. Ezek az elvtársak arra a járásai sejtítőkára hasonlítanak akiről Sztálin elvtárs 1925-ben elmondta, hogy a kormányzó pártbizottság képviselőjének arra a kérdésre, hogy miért nincsen a járásban újság, ezt válaszolta: „Mire jó az? Újság például nyugodtabb és jobb az élet, mert mit csinálsz. Logyha a parasztek valahogy jóvássák az újságokat s aztán mindenféle kérdéseket tesznek fel? Nem szabadulsz meg a fejtegetéstől!” Es Sztálin elvtárs erről a titkárról beszélve, aki „kommunista” volt a magát, — ezt mondta: „Ugy gondolom, fölételegesen bizonyítottam, hogy nem kommunista, hanem kész szerencsétlenség. Tény, hogy ma schogysem lehet „fejtegető”

(Folytatás a 3-ik oldalon.)

(Folytatás a 2. oldalról).

A munkás- és parasztlevelezők a Párt és a kormány támaszai a békéért és a szocializmusért vívott harcban

I. Chişinevschi elvtárs előadása

hogy a levelek sok esetben helyesek voltak és intézkedések történtek az orvoslás iránt. Tavaly előfordultak esetek, amikor egyes állami és pártiszervek súlyosan megsértették az új kollektív gazdaságok önkéntes megalakításának elvét. Ilyen esetekben a levelezők feladata azonnali értesíteni a Pártot, hogy operatív intézkedéseket tessenek a hiba kiküszöbölésére. Ebben rejlik a munkás- és parasztlevelezők szerepe, hogy a központi sajtó útján tájékoztatják a Párt Központi Vezetőségét és a kormányt anélkül, hogy a különböző hierarchikus párt- vagy állami szervek ebben késleltetnék, vagy akadályoznák őket. Ha a pártisajtónak és elsősorban a „Scanteia“-nak szorosabb kapcsolata lett volna a falvakkal és nagyobb számú parasztlevelezővel rendelkezik, akkor kétségtelen, hogy a lap operatívabban tudta volna tájékoztatni a Párt vezetőségét. De még azt a kevés számú bátor jelentést is, amelyeket a lappal szemben bizalmat tanúsító dolgozó parasztlakok küldtek a „Scanteia“-nak, a lap levelezési osztálya bürokratikus kezelte. Az osztály ahelyett, hogy tudomásul vette volna ezeket a jelentéseket és felfogta volna politikai jelentőségüket, nem vette őket figyelembe, csak arra szorítkozott, hogy elküldte őket éppen azoknak az elvtársaknak, akiknek megvolt a maguk része ezen elhárítások elkövetésében, és ahol az ügyeket el is temették. Ebből azt a következtetést kell levonni, hogy a dolgozó levelezőket a legnagyobb figyelemmel és gondallal kell kezelni, mert „az újságnak küldött levél többet nem magánlevél, hanem dokumentum”, — amint ezt Mihail Ivánovics Kálinin, a felejthetetlen bolsevik vezető mondotta.

A levelezői mozgalomról szóló sztálini alapelvek leszögezik, hogy a pártlapok szerkesztőségeinek kell közvetlenül ideológiailag vezetniük a munkáslevelezőket és a falusi levelezőket. A beküldött anyagokat az újságok szerkesztőségének kell ellenőriznie. Teljesen hibás és káros azon pártiszerveknek és állami szerveknek a magatartása, amelyek megkísérik nyomást gyakorolni a levelezőkre abból a célból, hogy csak a vívmányokról irjanak és a hiányosságokról nem. A levelezőkkel kapcsolatos parancsnoklási rendszernek felelősséget érte az 1951. évi március 1-i tartományi hivatalos közlönyében valósgós „főrendelést” közlő a levelezők tevékenységével kapcsolatban, amely a levelezőkre vonatkozó munkatervet hónapokra és hetekre felosztja, megjelöli, hogy hetenként hány cikket és hirt kell beküldenie minden közönségnek és minden levelezőnek. Az önkényesség odáig terjedt, hogy ugyanabban a „rendelettervényben” leszögezték, hogy a községből beérkező összes leveleket a községi sajtólevelező gyűjti össze és legkésőbb minden héten esütörtökig a rajonnak beküldi. A rajoni sajtófelelős pedig minden péntekig beküldi a leveleket a tartományi néptanácsnak, amely aztán a helyi, vagy a központi sajtóhoz irányítja azokat. Az önkéntes levelezőkre vonatkozó hasonló parancsnoklási módszernek a gondolata, csakis a pártunktól idegen és amint utólag kiderült, éppen ellenséges elemek agyában születtek meg. Ugyanígy elítélendő a levelezők üldözésére való törekvés is, amit Sztálin elvtárs barbarizmusnak, a polgári erkölcs maradványának minősített. Hogyan lehetne másként minősíteni egyes vezető adminisztratív állásban lévő clemek magatartását, akik büntető intézkedéseket merészelnek alkalmazni a levelező ellen, azért, mert ez bizonyos, a munka megszervezésében felmerülő hiányosságokat köztölt a lapban.

A Párt Központi Vezetőség elítél minden olyan törekvést, amely a levelezők üldözésére, vagy levelek cenzúrázására irányul és ezt a törekvést pártellenesnek és a népi demokratikus rendszer elleni megnyilvánulásnak minősíti.

Elemelvén azt a tényt, hogy a pártiszervezetekben és a tömegszervezetekben vannak olyan esetek, hogy elfojtják a kritikát, az önkritikát pedig egy egész sorozat pártiszervezetben csak formális. Gheorghiu-Dej elvtárs ezt mondja: „Honnan adódnak ezek, elvtársak? Az én véleményem az, hogy azoktól a pártaktivistáktól származnak, akik félkultúrásokban szenvednek, akiknek lebecsülő magatartásuk van a mun-

kások iránt, megakadályozzák a munkásoktól abban, hogy éljen kritikai jogával és... nem értik meg, vagy nem akarják megérteni, milyen rendkívül erős jelentéssel bír számukra a kritika és önkritika, amikor a munkásság foglalkozik munkánk hiányosságával, rámutat hibáinkra és segíti a Pártot abban, hogy felszámolja ezeket.”

Gheorghiu-Dej elvtársnak ez az észzöntése irányvonal kell legyen minden kommunista, minden öntudatos munkás számára.

Ugyanakkor meg kell mondani, hogy vannak olyan esetek, amikor egyes levelezők könnyelműségről és felelősség hiányról tesznek bizonyosságot, mivel az újságoknak olyan leveleket küldenek, amelyekben az adatok és a tények nem voltak ellenőrizve és amelyek megtévesztettek, félrevezettek és kompromittáltak emberek és intézményeket. A levelekben feltüntetett adatok és tények komoly és figyelmes ellenőrzése — az újságok és a levelezők feladata. Csak így őrizhető meg és növelhető pártisajtónk és a levelezői munka tekintélye.

A levelezői mozgalom számára rendkívül jelentősége van annak, hogy amit a levelező ír, az gyakorlati eredményekhez vezet, hogy hatása legyen. A levelezői mozgalom csak akkor fogja tudni teljesíteni méretes feladatát előre haladásunk biztosításának útján, ha egyrészt az újság, másrészt pedig a pártiszervek és az államszervek harcolni fognak, hogy a munkás- és parasztlevelezők minden jelzését, minden javaslatát, minden alapos állítását figyelemmel kísérik egészen a gyakorlati eredményig.

A Központi Vezetőség Politburojának határozata a „Scanteia” tévékénységére vonatkozólag, minden pártiszervek és államszervek, valamint bármilyen intézmény, amelyről kritikai cikkek jelennek meg a „Scanteia”-ban, vagy bármely más sajtószervekben, arra kötelez, hogy megtárgyalja a rá vonatkozó kritikát és az illető cikk megjelenésétől számítva 10 napon belül válaszoljon az újságnak; hogy mutasson rá a dolgok helyzetére és a megtett intézkedésekre. Hasonlóképpen kötelesek az újságtól kapott átirat vétele után, — amelyben a lap közli velük a munka mezején lévő egyik levelező által beküldött kritikai figyelemfelhívást — két héten belül válaszolni a lapnak az ügy kivizsgálásáról és a megtett intézkedésekről.

Megemlítendő, hogy a Politburo határozata óta már több, mint 4 hónap telt el és mégis vannak egyes állami és pártiszervek, amelyek nem válaszolnak időben a lapok kritikájára és a sajtólevelezők észrevételeire. Például a földművelésügyi minisztériumban a kollektív gazdaságok igazgatósága, amelynek nem lehet kielégítő a munkája, ha nincs szoros kapcsolata a paraszti tömegekkel — nem válaszol a parasztlevelezők észrevételeire. Az ilyen pártiszervek és állami szervek lemaradtak abban, hogy megértsék az új társadalmi kapcsolatokat és abban is, hogy elsajátítsák ezen a téren a szovjet tapasztalatokat. A pártisajtó feladata, hogy határozottan visszaverje ezt a maradi szellemet és függetlenül attól, hogy ki az illető, nevezze meg a vétkeseket.

A sajtólevelezői mozgalom fejlesztése érdekében lapjaink szerkesztőségei komoly erőfeszítéseket tettek. A „Scanteia” 1950. folyamán az ipari és mezőgazdasági központokban 69 megbeszélést tartott, amelyekben 7632 levelező jelent meg. Az elmúlt év folyamán termelési áganként igen sok szemináriumot tartott és különböző akciókra való mozgósítás érdekében 23.585 különböző úmatatókat tartalmazó levelet küldött levelezőink. Néhány nagyüzemben a „Scanteia” levelezési kollektívákat szerveztett, de még nincs elég sűrű levelezőhálózat a munkatelepeken és falun, főleg a falu szocialista szektorában. Igen kevés aktivista számol be tevékenységéről a lapnak.

A „Románia Liberá” termelési sajtólevelező munkát folytat, különböző néptanácsokkal, de a beküldött levelek nyilvántartását csak 1950 októbertől vezetik és nem foglalkoztattak elég komolyan azzal, hogy a levelekben közltek, milyen gyakorlati eredményeket hoztak.

A kolozsvári „Igazság” levelezési munkája kezdeményezésekben gazdag és lelkes. A lap 1950 folyamán 4474 levelet kapott, amelyből 1019 levelet le is közölt. A szerkesztőség a kolozsvári és a falusi levelezőkkel sz-

mos megbeszélést és szemináriumot tartott és hatalmas levelezői létszáma van. A főszerkesztő személyesen olvassa a leveleket és az egész szerkesztőség jól ismeri a levelezőket. Ennek köszönhető, hogy az elmúlt év folyamán tizen a legjobb levelezők közül behozták a szerkesztőségbe.

A „Scanteia Tineretului”-nak a szeme előtt van a „Komszomolszkájá Právdá” ragyogó példája. Az ifjak által a laphoz írt leveleknek széles visszhangja támad az egész Szovjetunióban. A „Scanteia Tineretului”-nak éppen ezért nagyobb figyelmet kellene fordítania az ifjú munkásoktól és parasztoktól, diákoktól és tanulóktól kapott levelekre. Olyan szeretettel kell fogadja a leveleket, amelyet azok, mint az ifjak részéről a lap iránti bizalom élő bizonyítékai, megérdemelnek.

A lapok megjavítása, a tárgyalandó kérdések kiszűrése, tartalmának elmélyítése nagy mértékben attól függ, hogyan tud a lap szerkesztősége széleskörű cikkíró aktivát összehozni pártaktivistákból, élmunkásokból, technikusokból, kollektív gazdaságok elnökeiből, néptanácsi elnökökből, különböző szakemberekből, tudósokból, írókból, költőkből, tanítókból, egyetemi tanárokból, gyár-igazgatókból stb.

A „Scanteia”-nál ilyen cikkíró aktív létezése lehetővé tette, hogy a szocializmus építésének számos kérdésével behatóan és elmélyülten foglalkozzon. A lapnak azonban nem szabad megelégednie ezzel az eredménnyel; a cikkíró aktivát szüntelenül bővíteni és erősíteni kell, be kell vonni rendszeresen a lap munkatervének a kidolgozásába, a kampánytervek megvitásába stb. Minden fontosabb reszort megfelelő szakemberekből álló tanácsadó csoportot létesítsen, hogy legyen kivel a különböző szakkérdéseket megbeszélje. Egész pártisajtónknak ebben az irányban kell fejlődnie. Ha a lap csak a saját erejére támaszkodik, nem teljesítheti feladatát.

ELVTÁRSÁK!

Harci feladataink a szocialista építés és a békeharc frontján a legnagyobb felelősséggel kötelezettégeket róják a pártisajtóra és annak tömegosztóira, a munkás- és parasztlevelezőkre.

Sztálin elvtárs a Právdá munkatársának adott történelmi interjújában rámutatott a béke megőrzéséért vívott csata óriási fontosságára a jelen pillanatban. A békekampány eszköz a háborus uszítók bűnös mesterkedéseire leleplezésére és a tömegek ideológiai felvilágosítására, hogy a háborus uszítóknak ne sikerüljön „a hazugság hálójába fogni, becsapni és új világháborúba sodorni a néptömegeket.”

Ki másra, mint a demokratikus és kommunista sajtóra hárul az egyik legfontosabb feladat ebben a kampányban?

Az amerikai és angol imperialisták lázasan folytatják az örült fegyverkezési hajszát, új haditámaszpontokat létesítenek Európában s a Közel-Keleten, ujravezérik Nyugat-Németországot és Japánt és arra készülődnek, hogy nyíltan bevonják az agresszív Atlanti-paktumba a spanyolországi, jugoszláviai, görögországi és törökországi fasiszta rendszereket. Az amerikai és angol imperialisták véres háborút indítottak a hős koreai nép ellen és olyan halálos barbárságokat és kegyetlenkedéseket hajtottak végre a koreai békes lakossággal szemben, amelyek, amint azt a Nemzetközi Demokratikus Nőszövetség bizottságának jelentése írja s az egész világ tudja, — még a hitlevisták barbárságát is meghaladják.

Az amerikai imperialisták minden erejükkel arra törekednek, hogy esődbe kergessék a kajszungi fegyverszüneti tárgyalásokat, amelyeket kénytelenek voltak elfogadni Jákob Malik elvtárs, a Biztonsági Tanács szovjet küldöttségének vezetője nyilatkozatának, a világlélekvéleményben kellett óriási visszhangja miatt.

Az amerikai és angol sajtó nap mint nap az amerikai és angol vezetőkről attól való rettegésnek ad hangot, hogy a koreai fegyverszünet esetleges megkötése arra kényszerítene őket, hogy becsüntsék a fegyverkezési hajszát s az óriási katonai kiadásokat. A „rettegés a békétől” kifejezés már a leggyakoribbak közé tartozik az amerikai sajtóban. Ez a lehető legnyilvánvalóbb módon magyarázza meg az amerikai társadalom erkölcsi és politikai hanyatlását, azt a bomló és rothadó állapotot, amelyhez a kapitalizmus eljutott. Nincs nap, hogy Truman, Marshall, Acheson, vagy ha ők nem, legalább valamelyik amerikai szenátor ne tenne olyan nyilatkozatot a sajtóban, amely hivatott megnyugtani az ágyú- és atombombgyárosokat, hogy mindegy, milyen eredménnyel járnak a koreai tárgyalások, mert a fegyverkezési programot folytatják.

Az amerikai és angol imperialisták azonban már érezni kezdik, hogy ami megnyugtatta a halálgyárosokat, az saját népeiket nyugtalanítja. Morrison nyilatkozata a Právdának, vagy Truman üzenete a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökének, Svernik elvtársnak, — az imperialisták új kísérlete, hogy becsapják a népet az amerikai-angol politika valódi jellegét illetően.

Hogyan végezték ezek a kísérletek az imperialisták számára? Ami Morrison kezdeményezését illeti, a közvetkezettét maga a „Daily Mail” című angol újság volt kénytelen levonni, amikor szöszert ezt írta: „A trójai faló, amit Morrison a Kremlbe próbált becsémpészni, makrancosnak bizonyult: Morrisont ledobta és valamennyiünknek kirugta a fogát.”

Truman kezdeményezése az imperialisták számára még rosszabbul végezték. Svernik elvtárs válaszüzenete és a Szovjetunió Legfelső Tanácsa elnökének határozata, hatalmas visszhangra talált az egész világon és újból és erőteljesen hozzájárult a népek felvilágosításához és mozgósításához a Békeegyezményért vívott harcra.

Az amerikai politika agresszív céljait újból leleplezte annak a szovjet javaslatnak visszautasítása, hogy értekezletet hívjanak egybe az öt hatalom közötti békeegyezmény megkötésére. Washingtoni befolyásos körök ráébredtek, hogy Truman üzenete újabb botlás volt. Még egy olyan reakciós politikus is, mint Gilette szenátor, kijelentette: „Olyan nagy a békeakarát, hogy nem engedhetjük meg magunknak azt, hogy visszautasítsuk egy értekezlet egybe-hívását.”

Bárna az Egyesült Államok fasiszálására törekednek, s ez a bátor Amerikai Kommunista Párt vezetőinek behörtöztetésére vezetett, élen Dennis Szyrtársal, — a félelem az amerikai nép s a többi nyugati nép hangulatától mind nagyobb helyet vív ki magának a háborus uszítók számításában. A közvéleménytől s a béke híveinek mozgalmától való féltükben az amerikai és angol imperialisták nem merték teljesen valóráválni Morrisonnak azt a két hónappal ezelőtti fenyegetését, hogy egyetlen nyugati ifjút sem eresztene el a berlini Találkozóra. A Világifjúsági és Diák Béke-találkozó, az összes világréznek mindenféle politikai és vallási meggyőződésű ifja a békeharcban való megragadó kinyilatkoztatása, a népek testvérisége ideológiájának diadala, — hatalmas sikert aratott s ez a siker áttörte az amerikai és angol imperialisták által a nyugat felé igyekvő ifjak feltartóztatására szerződött rendőrök kordonját.

A szolgák olykor buzgóbbak a gazdánál. Ezekben a napokban, amikor az egész emberiség feszült izgalommal, éberrel figyeli a koreai béketárgyalások kimenetelét és a koreai kérdés békés uton való megoldásában reménykedik, — az amerikai imperialisták belgrádi ügynökséjét, Tito és Rankovics gyilkos kémklijjét az a nyíltan bevallott remény eltelte, hogy kudarcba fulladnak a tárgyalások.

(Folytatás a következő számban.)

(Elsődali cikkünk folytatása.)

Augusztus 23. tiszteletére a „Herbák János“-művekben több mint 4500, a kolozsvári vasúti főműhelyekben több mint 1500 dolgozó kapcsolódott be a szocialista munkaversenyekbe. A szocialista munkaversenyek során Kolozsvár-tartományi dolgozói több mint 20 millió lejt takarítottak meg. Dolgozó parasztságunk a begyűjtési munkálatok során ért el jelentős eredményeket.

Dejeu Dumitru elvtárs a tavalyi évben a nemzeti kérdéssről beszélt. Rámutatott arra, hogy Pártunk helyes politikáját alkalmazva, Kolozsvár-tartományban ma már 115 elsőfokú, 50 másodfokú elemi iskola, jelentős számú középiskola működik magyar nyelven. A Boljai Tudományegyetem 1451 hallgatója tanult saját anyanyelvén.

— Az eddigi megvalósítások — mondotta végül Dejeu elvtárs — biztosítékai annak, hogy

ÜNNEPI FELVONULÁS A „SZABADSÁG“-TÉREN

A beszédek után a tömeg lelkesen éljenez. — „Éljen a nagy Sztálin!“, „Éljen a dicsőséges Szovjet Hadsereg, hazánk felszabadítója!“ Éljen a Román Munkáspárt, éljen Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársal!”

Az ünnepi felvonulás fél 11 órakor kezdődik. A Szabadság-téri lelátón a RMP Kolozsvár-tartományi bizottságának tagjai, a tartományi és városi néptanács képviselői, a legjobb élmunkások, valamint a kollektív gazdaságok küldöttei helyezkednek el. A Jókai-utca felől megindul a menet. Éljen a pionirok haladnak. Kezükben vörös zászlókat, képeket, jelszavak táblákat, virágcsokrokat tartanak. Lelkes hangulatban fejezik ki szeretetüket Sztálin elvtárs, a gyermekek barátja, valamint a Román Munkáspárt iránt. Virágcsokrot

az előttünk álló nagy feladatokat, amelyeket első öt éves tervünk ró ránk, idő előtt teljesítjük. Országunk dolgozó népe tudatában van annak, hogy eddigi megvalósításaink, valamint az előttünk álló feladatok teljesítése a békétábor erősíti, amelynek élén a Szovjetunió áll, a dolgozó emberiség nagy vezetőjével, Sztálin elvtárral.

Dejeu Dumitru elvtárs beszéde után magyar nyelven Balogh Sándor elvtárs, a Román Munkáspárt, Kolozsvár-tartományi bizottságának titkára méltatta Augusztus 23. jelentőségét.

A jelenlévők lelkes tapsvihara közepette két távirat szövegét olvasták fel, amelyet Kolozsvár dolgozói Sztálin elvtárhoz, a dolgozó emberek szeretett vezéréhez és Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak, a Román Munkáspárt Központi Vezetősége főtájkárának küldtek.

A zászlóerdő alatt a vasúti főműhelyek dolgozói haladnak. Hatalmas grafikont hoznak, amely az Augusztus 23. tiszteletére szervezett versenyek eredményeit mutatja. A kultúrsoport tagjai különböző népviseletben román, magyar és orosz népi táncot mutatnak be az emelvény előtt.

A „Menajul“, „Triumf“ és „Armatura“-üzemek dolgozóinak sora után a tartományi villamosművek dolgozói, a „Carbochim“-üzem munkásai vonulnak el a lelátó előtt. A „Varga Katalin“-üzem munkásai tarka kendőket lobogtatnak az emelvény felé. Békeakarukat lelkes jelszavakban juttatják kifejezésre. Utána a „Flacara“ konfekció-üzem dolgozói haladnak. Finta Dezső és Gergely Jenő élmunkásokkal az élen. Finta Dezső

hazánk felszabadulásának évfordulója tiszteletére 600 öltöny ruhával szobott többet az előirányzatnál.

Sorra jönnek a „Romania Muncitara“-üzem dolgozói, akik békeóhajuk kifejezésére fehér galambokat röpitenek a lelátó felé. Az állami porcelángyár dolgozói Sztálin elvtársat és szeretett Pártunkat, a Román Munkáspártot éltetik. Vas Mihály elvtárs halad a menetelő csoport élén, aki július 2-án befejezte tervelőirányzatát és azóta 1952-re termel.

FALUSI KÜLDÖTTSÉGEK IS RÉSZTVEVTEK A SEREG-SZEMLÉN

Hazánk felszabadulásának évfordulóján a dolgozó földművesek is képviselőket küldtek a kolozsvári ünnepségre. Bács, Szucság, Szászfenes, Kajántó és más községek dolgozó földművesei jöttek el, hogy Augusztus 23-án a Szovjetunió, valamint a Román Munkáspárt iránti szeretetüket juttassák kifejezésre. Olyan dolgozó földművesek ezek, akik az üzemi munkások példáján Augusztus 23. tiszteletére idejében befejezték a begyűjtési munkálatokat.

Falusi dolgozók után a Grafikai szakszervezethez tartozó munkások, technikusok és tisztviselők lelkes hangulatban vonultak el az emelvény előtt. Utána a kolozsvári termelő- és fogyasztási szövetkezetek dolgozói, a tartományi és városi néptanács alkalmazottai, a hástáti dolgozó földművesek vonultak fel. A „Herbák János“-üzem végeláthatatlan sorát a kolozsvári sportolók követték, akik tornagyakorlatokat mutattak be.

A délelőtti nagyszerű felvonulást, délután a Hója-erdőben néptáncosok követték, ahol a román és magyar operák, színházak művészei és különböző szakszervezetek kultúrsoportjai szerepeltek. Este Kolozsvár ifjúsága fátylós menetet rendezett.

Elutazott a tartományunkban tartózkodó szovjet mezőgazdasági küldöttség

A tartományunkban tartózkodó szovjet mezőgazdasági küldöttség meglátogatta a csáki-erdőből, a gerendi és az ördögösfüzesi kollektív gazdaságokat, az enyedi állami gazdaságot, a dési gép- és traktorállomást, valamint több községet. A szovjet küldöttség tiszteletére a tartományi néptanács bucsu díszgyűlést tartott, amelyen résztvettek a tartományi állami és kollektív gazdaságainak küldöttei, a gép- és traktorállomások, valamint a falusi dolgozó földművesek megbízottai. A szovjet küldöttség tagjai a bucsu-értekezleten elmondták a látogatásuk alkalmával szerzett tapasztalataikat és tanácsokat adtak a hiányosságok ki-

küszöbölésére vonatkozóan.

Fromov Gheorghe Alexejevics, az egyik Áltáj-tartományi szovhoz igazgatója, a szovhozuk életéről beszélt. Elmondotta, hogy a szovhozban minden munkát gépesítettek, a juhokat villamosított géppel nyírják, a szénagyűjtést is géppel végzik, az állatok itatása is önműködően történik.

A szovjet küldöttség tagjai elmondták, hogy a Szovjetunióban minden ember számára széles tanulási lehetőségek vannak, a szovhozokban mezőgazdasági szakiskolák működnek. Beszéltek arról, hogy a Szovjetunióban ismét egy új fajta bűza kitermelésén kísérleteznek, amely a hideg éghajlatu

vidékeken is beérik.

Az értekezlet résztvevői szeretettel búcsúztak a szovjet mezőgazdasági küldöttségtől. Dejeu Dumitru elvtárs, a RMP Kolozsvár-tartományi bizottságának első titkára, mindnyájunk nevében búcsúzott.

— Határozottan haladunk előre azon az uton, amelyen elindultunk: a szocializmus felé. Még sok nehézséget kell leküzdőnk. Ebben legkedvesebb barátaink, a szovjet emberek és Sztálin elvtárs tanításai segítenek. Minden tanács felmérhetően értékes számunkra, drága elvtársak, igérjük, hogy tanácsaitokat a gyakorlatban is alkalmazzuk.

dig veretlenül vezető bukaresti Hadsereg ellen játszik délután 5 órakor. Marosvásárhelyen a Lokomotiva—Lokomotiva (Bukarest), Nagyvárodon Haladás—Láng (Petrozsény), Temesváron Tudomány—UTA (Arad), Bukarestben Dinamo—Dinamo (Sztálinváros) és Láng—Lokomotiva (Temesvár) mérkőzés lesz.

A kolozsvári csapatok közül a Lokomotiva Resicán a Vasas ellen, a Hadsereg pedig Krajován a bajnokságban vezető Hadsereg ellen játszik. A többi mérkőzés: Aradon Lokomotiva—Lokomotiva (Nagyvárad), Szatmáron Lokomotiva—Vasas (Szeben), Medgyesen Láng—Vasas (Nagybánya), Lupényban Láng—Vasas (Aranyosgyéres)

A BUKARESTI METALUL

Időtűnő erőkből álló rugbi-csapat vasárnap Kolozsváron játszik fél 4 órai kezdettel előmérkőzést a Tudomány együttese ellen.

SPORT

AUGUSZTUS 23. TISZTELETÉRE A KOLOZSVÁRI SPORTOLÓK 4 ORSZÁGOS REKORDOT JAVÍTOTTAK

KOLOZSVÁR. — Hazánk felszabadulásának 7. évfordulóján az ország minden városában nagy sportünnepségeket rendeztek. Kolozsváron a „Gh. Gheorghiu-Dej“-sporttelepen, a „Herbák János“-művek pályáján, a „Victor Babes“-stadionban rendezték meg az ünnepségeket. Az atlétikai versenyszámokban a Vasas, Tudomány, Haladás, Herbák János, Spárták és a Lokomotiva versenyzői érték el szép teljesítményt. Dumitrache (Haladás) az 500 méteres ifjúsági síkfutásban 1.08 mp., míg Cojocar a 2000 m. síkfutásban 5.484 mp-es

idővel állított fel új országos rekordot. A 200 m-es vegyesváltó uszában Maxim, a Vasas uszója 3.01.2 mp-es idővel, míg az 50 m-es gyermek hátuszásban Doleanu, a Tudomány versenyzője állított fel 40.4 mp-es idővel új országos rekordot.

Igen nagy sikere volt a Spárták női, férfi és gyermek tornászcsapatának is. A Lokomotiva—Vasas ifjúsági labdarugó döntő mérkőzés, amelyet mindkét csapat megővött, a vasutas csapat 2:0 (0:0) arányú győzelmével végződött.

A TUDOMÁNY—HADSEREG (BUKAREST) MÉRKŐZÉSSEL VASÁRNAP KEZDŐDIK KOLOZSVÁRON AZ ŐSZI LABDARUGÓBAJNOKI IDÉNY

KOLOZSVÁR. — Az őszi labdarugó bajnokság küzdelmei vasárnap kezdődnek meg országsszerte.

A forduló egyik legérdekesebb találkozója Kolozsváron lesz, ahol a Tudomány a bajnokságban ed-

Zilahi olvasóinkhoz!

A „Világosság“ szerkesztőségi kollektívája augusztus 26-án délelőtt 9 órai kezdettel a Magyar Népi Szövetség ülésérmében találkozót rendez a zilahi olvasóival. Kérjük lapunk olvasóit és barátait, hogy jöjjenek el a találkozóra és híralatukkal, tanácsaikkal járuljanak hozzá munkánk megjavításához.

A „VILAGOSSAG“ SZERKESZTŐSÉGE

MOZI

MUNKÁS MOZGÓ: A vérző föld. (Magyar feliratokkal.) Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

NÉPMOZGÓ (POPULAR): Ben-thin-család. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.

CAPITOL MOZGÓ: Cseresznye-érés. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délután 3, 5, 7 és 9 órakor, vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

URÁNIA MOZGÓ: Valahol Bizoniában. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

VÖRÖS CSILLAG MOZGÓ: Derbent tankhajó. Előadások kezdete: 4, 6 és 8 órakor.

MAXIM GORKIJ MOZGÓ: Igy edződött az acél. Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.

UJ IDŐK MOZGÓ: Augusztus 20—26-ig: Híradó — Chopin szülőfaluja — Cseh nemzeti táncok — A kisleány a cirkuszban, színes rajzfilm.

CIRKUSZ ANTONIO: A cirkusz parádéja. Kezdeté este 9 órakor.

KOLOZSVÁR-TARTOMÁNY VIDÉKI VÁROSAINAK MOZI-MŰSORA:

ABRUDBÁNYA: Aug. 27-ig: A Viztula partján. Aug. 28—30-ig: Az orosz kérdés. — BÁNFYHUNYAD: Aug. 27-ig: Ludas Matyi. Aug. 28—30-ig: Dzsurgái pajza. — DÉS: Aug. 27-ig: Távolság Moszkvától. Aug. 28—30-ig: Hamupipőke. — NAGYENYED: Aug. 27-ig: Felszabadult Kina. Aug. 28—30-ig: Alexandr Newszki. — SZAMOSUJ-VÁR: Aug. 30-ig: Győz az élet.

Aug. 31—szeptember 3-ig: Cárícín ostroma. — MAROSUJ-VÁR: Aug. 26-ig: Tavasz Székenben. Aug. 27—29-ig: Szolgálatban. — TORDA: Aug. 30-ig: A bicikli tolvaj. Aug. 31—szept. 6-ig: Varázskristály. — ZILAH: Aug. 27-ig: Derbent tankhajó. Aug. 28—30-ig: A hétfő sárkány. — ZSIBÓ: Aug. 27-ig: A hét hős. Aug. 28—30-ig: Dzsurgái pajza.

FELHÍVJUK a kanitónik figyelmét, hogy téli pardicsom szükségletüket, valamint a konzerválandó zöldség szükségletüket szeptember 10-ig, a kötött szerződés értelmében vegyék át. APROZAR

MENAJUL

állami fémipari vállalat
Kolozsvár, Tudor Vladimirescu-utca 12—14 szám.
Telefon: 10—94.

FELHÍVJUK a lakosság figyelmét, hogy téli paradicsom szükségletét a paradicsom időelőtti beérése miatt, legkésőbb szeptember 10-ig biztosítsa. APROZAR

27-ES SZÁMÚ ÁLLAMI GYŰJTŐKÖZPONT (DCA)

Kolozsvár, Gyufagyár-utca 3. — Telefon: 26—48.
Gyűjt: bőrt, állati szőrt, papírt, csontot, rongyot, üveget, gyapjút és kaucsukot

UTOLSÓ HÉT A VIDÁMSÁGOK HETE!

ANTONIO CIRKUSZ

Keddőtől, augusztus 21-től minden este 9 órai kezdettel
ANDRÁSI MÁRTON és IZSÓ JOHANNA.

a marosvásárhelyi Székely Színház művészeinek vendégfellépésével, a cirkusz legjobb artistáinak kísérő műsorával, vidám estét rendez

Ugyanazok a helyárok.

Csütörtök, szombat és vasárnap délután fél 5 órakor matiné!

Közlemények

UJABB RENDELKEZÉS ÉRTELMEBEN a kolozsvári „Ion Andreescu“ képzőművészeti, a „Gh. Dima“ zeneművészeti és a „Szentgyörgyi István“ színművészeti intézetben a felvételi vizsgákat augusztus 25-e és szeptember 5-e között tartják.

* KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazoknak, akik drága gyermekünk temetésén megjelentek és fájdalmaikat részvételükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet. Demeter-család.

Apróhirdetés

ELADÓ konyhabútor, divány, ágy sodronnyal, matraccal, Dohány-utca 33. — ELCSERÉLNEM Erzsébet-ut 17 szám alatti 2 szoba, komfortos lakásomat ugyanolyan külön telken levővel. — LAKÁSSAL rendelkező, intelligens, gyermekszertől házvezetőt keresek. Cim a kiadóban. — KÉT egyetemi hallgató bútorozott szobát keres. Címeket a kiadóba. Cendes” jelígre. — ELCSERÉLNEM Györgyfalvi-ut 31 szám alatti szoba, konyha kamrás lakásomat hasonlóval. Farkas. — KÉT darab féregmentes ágybetétet keresek megvételre. Cim a kiadóban. — ULTRAMODERN ebédlő eladó. Erdéklődni Madách-utca 18 szám, délelőtt 8—12 között. — VARRÓGÉP sülyesztős, új, eladó. Ciosca-utca 2 szám, emelet. — ELADÓ motorkerékpár DKW, 350 köbcentis, gyermek sportkocsit, fanyance gyermek fürdőkád. Naumann varrógép. Petőfi-utca 30, emelet. — OLCSON eladó modern, kétszemélyes diófurniós rökámé. Holdvilág-utca 14 szám. — ELADÓ jókarban lévő, sülyesztős Singer varrógép. Ciordas-utca 10 szám. — EGYSZEMÉLYES új rökámé eladó. Vörös Hadsereg-utca 1. ajtó 27, délután 4—6 között. — GONDZÓNÓT felveszek Bukarestben lévő gyermekhez. Jelentkezni Kolozsvárt, Március 6-utca 3 szám, II. emelet, 6. — RÖKÁMÉ 6-6 furniós, kétszemélyes és szép ebédlőberendezés darabonként is eladó. Bethlen-utca 38. bástyafal-ig Szeben. — ELADÓ 4+2 Sic-

mens rádió és férfiballon. Augusztus 23-utca 9 (volt Király-utca). — RÖVID keresztthuros bécsi zongora, Schöberl-foteli és előszobába való modern, kárpitozott festett bútor eladó. Ciosca-utca (volt Bánffy-utca) 2. I. emelet, ajtó 4 Megtekinthető 6—8 óra között vasárnap kivételével.

RPR, Judecatoria Populara Iara, Raionul Turda, Nr. 40—1951. c. f. EXTRACT DIN PUBLICATIA DE LICITATIE. La cererea urmaritorului Salagean Gherasim contra urmaritorului Marc Antone lui Antone, Sucala Alexandru lui Teodor. Sucala Vasile lui Teodor, Judecatoria a ordonat licitatiunea executiunii din imobilele cuprinse in Cf. Nr. 349, 435, 447, 632, 635; a comunei Finisel; cu Nr. top. 82/2, 83/2, 87, 88/1; 7, 8; 208/3, 402, 404/1; 409/2; 568/2; 88/2, asupra portiunilor urmaritorului, pentru incasarea creantei de 15.500 Lei, Capital si accesorii. Licitatie se va tinea in ziua de 25 August 1951 ora 11, la Sfatul Popular al satului Finisel. Imobilele nu se vor putea vinde sub pretul mai mic de 2/3 din pretul de strigare. Amatoriilor vor depune garantie de 10% din pretul de strigare, vor semna conditiunile de licitatie si dovedii cetatenie romana. Acel care va oferi mai mult va intregi garantia la suma urcata. Iara, 21 Mai 1951. Judecator (ss) Romul Oct. Bolezan. Conducator de c. f. (ss) Traian Bichis.

LOTTÓ SPECIAL

(Különleges Lottó)

Egy számmal is nyerhet!

HUZÁS AUGUSZTUS 29-ÉN!

Egy sorsjegy ára 100 lej

Sílessen vegye meg sorsjegyét!

Világosság

Felcélós szerkesztő: LAZÁR JÓZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6, II. emelet, Telefon: 15—35. Kiadóhivatal: Molotov-utca 16. Telefon: 19—11.